

**EUGÈNIA
BALCELLS**

***Going Through Languages* (1981)**

Doble projecció, U-Matic/vídeo digital, color, so, 28 min.

“Els llenguatges objecte d'aquesta travessia seran els de la TV per un cantó, i el vídeo per l'altra. També, els de la posada en escena espectacular i la imatge de la dona-objecte propagada pels mitjans de comunicació, en contraposició a unes escenes d'aire quotidià on dues dones s'interpreten a sí mateixes, indiferents a l'esguard de la càmera; tanmateix un esguard amistós. Aquesta confrontació s'expressa per la simultaneïtat de dues cintes: una, un resum editat de l'emissió televisiva corresponent a la cerimònia d'elecció de Miss Univers 1981; l'altra, una successió de plans-seqüència que exploren l'espai i els gestos d'una intimitat compartida per tres dones, davant o darrera de la càmera, dins o fora de camp”.

***Re-prise* (1977)**

Instal·lació 8 pantalles, 35 mm/vídeo, color, so, 10 min.

“Re-prise fou concebut com un entornament, un desplegament en l'espai de les tipologies i arquetips del cinema comercial. Les imatges envolten l'espectador i, sense sincronia, es relacionen mútuament i a l'atzar, en una simultaneïtat de clixés seqüencialment inversemblants. El fotograma, com deia Barthes, ens proporciona el tercer sentit, aquell que passa inadvertit en la ràpida desfilada de les imatges cinematogràfiques projectades. Deturat, orlat per les perforacions i el dibuix del so òptic, envellit pel pas del temps, per les taques i cicatrius acumulades, se'ns mostra endemés, en la seva decrepita bellesa”.

***Boy Meets Girl* (1978)**

Projecció, color, so, 16 mm/vídeo, 10 min.

“Boy Meets Girl (1978) juga també amb imatges arquetip. En aquest cas, amb els arquetips de l'home i la dona vehiculats pels mitjans de comunicació de masses, a través d'un ampli nombre d'imatges, extretes de publicacions periòdiques i de publicitat impreses. La pantalla està permanentment dividida en dues parts per un eix vertical i, mitjançant una senzilla tècnica d'animació fotograma a fotograma, s'estableixen relacions entre les diferents imatges, gairebé com un joc d'atzar”.

– Bonet, Eugeni, “I només hi ha la dansa” a Eugènia Balcells. En trànsit. Barcelona: Palau de la Virreina, 1994.

– Bonet, Eugeni, *Práctica fílmica y vanguardia artística en España (1925-1981)*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1983.

**ANTONI
MUNTADAS**

Accions (1971)

U-Matic/vídeo digital, b/n, so, 13 min.

“El reconeixement de materials diversos, de l'espai i del cos humà és objecte de diferents accions, sempre amb el film, el vídeo o la fotografia com a mitjà d'enregistrament documental i suport final de la proposta. Es produeix aquí la paradoxa de que l'experiència subsensorial, el reconeixement pel tacte, el gust, l'olfacte, és representada per sistemes visuals i audiovisuals, quan justament els sentits visual i auditiu són ignorats a la proposta que genera l'acció (la qual s'executa en molts casos a cegues).”

Cadaqués Canal Local (1974)

Punt d'informació. Monitor, auriculars, panell, taula i cadira.

“Amb el suport de la Galeria Cadaqués, i el mateix mes de juliol del 1974, realitzà l'experiència

Cadaqués Canal Local, que pot considerar-se com la primera experiència de televisió local/comunitària que s'hagi fet al nostre país. Al llarg de quatre jornades, Muntadas i el seu equip de col·laboradors realitzaren una sèrie de reportatges i entrevistes que, en plena invasió turística d'aquest bell indret de la Costa Brava, retornaven el protagonisme al poble de Cadaqués. Els enregistraments realitzats es mostraven al vespre a llocs com el Casino i altres bars on el televisor és un punt de reunió quotidià.”

On Subjectivity (About TV) (1978)

U-Matic/vídeo digital, color, so, 53 min.

“El vídeo On Subjectivity (About TV) és estructurat com un collage dens i iteratiu que ens porta de reiteratius moviments de càmera al voltant d'un televisor encés –escorcollat des de tota mena d'angles i recorregut en totes les seves superfícies com si fos un objecte o un paisatge qualsevol– a una successió d'extrets de tot tipus de programes televisius, tot passant per metafòriques expressions visuals de “subjectivitat” i per les declaracions de diferents persones a qui se'ls demana d'opinar sobre la «caixa de trons»”.

Watching the Press / Reading Television (1981)

U-Matic/vídeo digital, color, so, 11 min.

“(…) Muntadas posa en relació dos mitjans de comunicació diferents, televisió i premsa, entre els quals estableix unes relacions de paradoxa com són la projecció d'imatges extretes de la premsa i la publicitat impresa sobre un televisor apagat, i la inversió dels modes de lectura que implica el títol/enunciat «Veure la premsa, llegir la TV», un joc de llenguatge que es tradueix en l'alternança de fugaçs esguards a les planes de diverses revistes fullejades ràpidament (textos, fotos, publicitat) amb la lectura línia-per-línia, d'esquerra-a-dreta de detalls d'imatges televisives qualsevol i recorreguts per les vores de la pantalla”.

Media Ecology Ads (1982)

U-Matic/vídeo digital, color, so, 12 min.

“Media Ecology Ads (1982), un vídeo en tres parts, fou concebut també com una mena d'anti-anuncis o, tal com ho suggereix el títol, «anuncis ecològics», on l'ecosistema seria l'enrarinat paisatge dels media. (...) A través d'aquests pocs elements –imatge i text escrit, velocitat i alentiment, canvi físic i semàntic–, aquests anti-espots inviten a una reflexió i interrogació de la normativa «invisible» del llenguatge televisiu estàndard en termes de temps, narrativitat i flux d'informació”.

– Bonet, Eugeni, “Background/Foreground. Trajecte de l'obra de Muntadas” a Muntadas. Instal·lacions/Passatges/Intervencions. Barcelona: La Virreina, 1988.

**CARLES
PUJOL**

Meninas (1986)

Videoinstal·lació en circuit tancat. Monitors, càmera de vídeo, pintures i mirall. Música: Xavier Montsalvatge.

“A Meninas, Pujol s’ocupa, segons les seves pròpies paraules, de «l’espai del quadre de Velàzquez»; recalcant d’aquesta manera el seu apropament a l’obra: de manera no icònica, sinó en termes de significat o composició formal (per provar de dir-ho d’alguna manera). Els elements que combina els hem anat trobant en altres de les obres ja descrites: formes lineals en angle, pintades sobre la paret; monitors (i monitors dintre de monitors) que componen fragments d’un dibuix; mirall que reflecteix un conjunt d’elements esparsos (en les parets i els monitors, en l’espai) i els compon, des d’un punt de vista determinat, en un dibuix unitari –un rectangle– marc (dins del marc per excel·lència del mirall–quadre)–; un monitor alimentat per una càmera en circuit tancat, d’acord amb la perspectiva «correcta»; i, finalment, un «clima» musical de subjectiva elecció”.

Transformacions (1975)

U-Matic/vídeo digital, b/n, so directe, 19 min.

“L’oportunitat d’utilitzar el vídeo portà novament a Pujol a jugar amb elements i conceptes força similars, en un treball immediatament posterior en col·laboració amb Manel Valls: la cinta Transformacions (1975), la qual és un enregistrament en temps real d’un seguit –o, millor dit, simultaneïtat– d’accions d’ambdós. Tot plegat, també amb uns plantejaments força característics d’aquella època”.

Homenatge a Erik Satie (1976)

U-Matic/vídeo digital, b/n, 14 min. Música: Erik Satie.

“(…) la construcció/variació d’un dibuix, prenent la pantalla com a àrea de composició, a la vegada que com a memòria del procés, en aquest cas, el traçat de successives línies rectes sobre una superfície blanca, en un nombre i disposició determinats pels valors obtinguts consecutivament en tirar tres vegades uns daus. La línia com a element plàstic fonamental i l’atzar com a part integrant del procés de creació són aspectes característics de l’obra de Pujol, als quals s’afegeix l’element temps, pel qual l’autor manifesta un particular interès a partir d’aquesta època”.

3 temps (1979)

U-Matic/vídeo digital, b/n, sense so, 20 min.

“La cinta 3 temps (1980) reprèn aquest plantejament a partir d’una sèrie de fotografies (diapositives) de pintures del propi Pujol, mostrades en el «primer temps» com una ràpida successió d’imatges fixes, envoltades per un marc fosc. En el «segon temps», la projecció de diapositives es repeteix –ara amb un ritme més pausat i omplint tota la pantalla–, i, sobre cada imatge projectada, Pujol hi inscriu unes noves línies, bo i emprant trossos de cinta autoadhesiva. La progressiva acumulació d’aquestes línies o segments modifica a la vegada les composicions projectades successivament, fins que, finalment, s’obté un determinat «dibuix» (arbitrari). I en el «tercer temps», aquest dibuix es desfà–destrueix en extreure, una a una, morosament, les línies–segments de cinta adhesiva”.

81 X 65 (1980)

U-Matic/vídeo digital, b/n, 12 min. Música: Terry Riley.

“(…) assistim al dibuix de la figura d’un cub i, tot seguit, a la seva destrucció (o deconstrucció, si voleu), deformant-se primer per la modificació del punt de vista de la càmera, i tot seguit desdibuixant-se pel desplaçament dels dos plans tangents sobre els quals s’havia traçat la figura –i que la posició inicial de la càmera mostra com una virtual superfície única–. Així, tal com el dibuix del cub és una representació il·lusòria del seu volum, el pla del dibuix és a la vegada una juxtaposició de dues superfícies en l’espai tridimensional; i es desfan finalment ambdues convencions per la recombinació aleatòria de les línies i la destrucció parcial del dibuix”.

– Bonet, Eugeni, “Manual” a Sense Espai. Barcelona: La Virreina, 1991.

– Bonet, Eugeni, “Sobre la pràctica vídeo de Carles Pujol” a Eclipsi. Vilafranca del Penedès, 1985.